

Kuntamallisopimus Heinolan kaupungin ja maahanmuuttoviraston Lahden vastaanottokeskuksen kesken

hyvltk 23.01.2023 § 4

39/04.03.01/2023

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Hyvinvointipäällikkö Mäkilä poistui tämän asian käsittelyn jälkeen.
Esittelijä	hyvinvointijohtaja Hepo-oja, Pirjo
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää, että Heinolan kaupunki jää odottamaan Maahanmuuttoviraston ratkaisua tilapäistä suojelua saavien asuttamisen kuntamallin jatkumisesta 4.3.2023 jälkeen. Asia tuodaan lautakunnan päätettäväksi Maahanmuuttoviraston ratkaisun jälkeen.
Toimivalta	Hallintosääntö 23 §
Valmistelija	hyvinvointipäällikkö Kirsi Mäkilä puh. 044 797 8577, maahanmuuttokoordinaattori Marianna Kemppi, puh. 044 469 4372, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Kaupungille on lähetetty kuntalaisaloite 29.11.2022. Kuntalaisaloitteessa esitetään, että Heinolan kaupunki tekisi Lahden vastaanottokeskuksen kanssa sopimuksen kaupungissa asuvien Ukrainan pakolaisten majoitus- ja neuvontapalveluiden järjestämisestä Heinolassa. Kuntalaisaloitteessa mainitaan, että Heinolaan asettuneet ukrainalaiset ovat työkykyisiä ja työhaluisia ja että heidän kotoutumisensa etenee hyvin ja alkuvaiheen jälkeen he pystyvät kustantamaan itse asumisensa. Suomessa olevilla tilapäistä suojelua saavilla ukrainalaisilla on mahdollisuus hakea kuntamerkintää vuoden maassa olon jälkeen. Suurta joukkoa sotaa pakoon lähteneistä tämä koskettaa jo 1.3.2023 alkaen. Heinolaan tulevien tilapäistä suojelua saavien määrä on ollut vähäinen verrattuna koko maahan (parhaillaan noin 30 henkeä). Tulijamäärän suurenemiseen on Suomessa varauduttu hyvin ja vastaanottokeskuksissa on runsaasti vapaita paikkoja eri puolilla maata. Kuntamalli on Maahanmuuttoviraston (Migri) keväällä 2022 kehittämä varautumisen malli, joka tuo aiempien asuttamisen muotojen (vastaanottokeskus tai kotimajoitus) lisäksi vaihtoehdoksi kuntamalliasumisen. Kuntamallissa kunta majoittaa tilapäistä suojelua hakeneita ja saavia henkilöitä tavallisiin vuokra-asuntoihin.

Tavoitteena mallissa on mahdollistaa kuntiin jo asettuneiden henkilöiden asumisen jatkuminen prosessin eri vaiheissa. Tilapäistä suojelua saaville malli on erityisen hyvä, sillä se tarjoaa mahdollisuuden jäädä kuntamerkinneen saatuaan siihen kuntaan ja asuntoon, jossa on jo asunut.

Kuntamallissa kunta vastaa asuntojen vuokraamisesta ja kalustamisesta sekä kotouttamistoimista. Migri maksaa kunnille vuorokausihintakorvausta, jolla katetaan vuokra, vesi, sähkö ja ohjauskustannuksia. Heinolan korvaustaso on Migrin antaman tiedon mukaan noin 10 €/vrk/hlö. Asuttamisen voi toteuttaa asunto kerrallaan. Sopimuksessa ei säädetä kuntapaikkalaisille määrää eikä se velvoita kuntaa asuttamaan tätä kautta.

Kuntamalli ei vaikuta kiintiöpakolaisena Heinolaan otettavien määrään.

Sopimuksen valmistelun edetessä nousi esille kaksi ratkaisuvaihtoehtoa

- a) Heinola tekee sopimuksen SPR:n Lahden vastaanottokeskuksen kanssa kuntamallin aloittamisesta mahdollisimman pian. Tämä tarkoittaisi, että kaupunki varautuu hankkimalla asuntoja uusille tilapäistä suojelua saaville henkilöille ja ilmoittaa niistä vastaanottokeskukseen. Vastaanottokeskus osoittaa asukkaat asuntoihin ja kaupunki laskuttaa maahanmuuttovirastoa toteutuneista asumispäivistä. On huomioitava, että
 - kuntamalli koskettaa vain uusia kuntaan saapuvia tilapäistä suojelua saavia henkilöitä ja että
 - mikäli kuntamalli järjestelmänä päättyisi 4.3.2023, asutettavat siirtyisivät tuolloin takaisin vastaanottokeskuksen muihin asumisjärjestelyihin.
- b) Heinolan kaupunki jää odottamaan Maahanmuuttoviraston ratkaisua kuntamallin mahdollisesta jatkosta Suomessa 4.3.2023 jälkeen ja tekee sopimuksen vasta sen jälkeen. Perusteluna
 - lyhyt aikaikkuna
 - tilapäistä suojelua saavien asumisjärjestelyiden jatkuvuus.
- c) Heinolan kaupunki ei lähde varautumaan tilapäistä suojelua saavien majoittamiseen ja kotouttamiseen kuntamallin mukaisesti.

Hyvinvointipäällikkö on mukana kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Tiedoksianto

Sähköposti

Riikka Taavila, Maahanmuuttovirasto
Anne Jaakkola, SPR:n Lahden
vastaanottokeskus
Maahanmuuttokoordinaattori